

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1662/22
5.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Целетовић Цуцић, председника већа, Александре Лековић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Тони Баранек, адвокат из Београда, Краља Милана 10/1/1, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Вељко Достанић, адвокат из Београда, Ресавска 32, ради утврђења, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 45473/21 од 20.12.2021. године, у седници одржаној 05.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 45473/21 од 20.12.2021. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 45473/21 од 20.12.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди ништавост уговора о поклону овереног пред Првим општинским судом у Београду П Ов.бр. 1363/09 од 01.12.2009. године закљученог између ВВ као поклонодавца и тужене као поклонопримца те да се обавезе тужена да тужиоцу исплати 35.980 евра са припадајућом каматом почев од 18.10.2017. године ближе наведеној у овом ставу изреке што представља разлику између пуне противвредности 1/2 идеалних делова права својине тужиоца на двособном стану 9 на другом спрату, први улаз у кући број ... у улици ...у ... уписаном на кат.парцели бр. ..., уписан у "А" листу Зкул ... КО ..., уписан у

Катастар број ЛН ... КО ... број парцеле ... и тужиоцу већ исплаћеног дела противвредности исте као неоснован.

Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се раскине уговор о поклону ближе наведен у ставу првом изреке и обавезе тужена да тужиоцу исплати износ од 35.980,00 евра са припадајућом каматом почев од 18.10.2017.године па до коначне исплате а што представља разлику између пуне противвредности 1/2 идеалних делова права својине тужиоца на двособном стану број 9 на другом спрату први улаз у кући број... у улици ... у ... уписане на кат.парцели ...у “А” листу Зкул ... КО ..., тј. уписаном у Катастар број Листа непокретности ... КО ... број парцеле ... и тужиоцу већ исплаћеног дела противвредности исте као неоснован.

Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди повреда права тужиоца на нужни наследни део на двособном стану број 9 на другом спрату први улаз у кући број ... у улици ... у ... Уговором о поклону овереним пред Првим општинским судом у Београду II Ов.бр. 1363/09 од 01.12.2009. године закљученим између ВВ као поклонодаваца и тужене као поклонопримца те да исти уговор се редукује тако што се обавезује тужена да тужиоцу исплати 24.105,00 евра са припадајућом каматом почев од 18.10.2017. године до исплате све у динарској противвредности према средњем курсу НБС на дан исплате што представља противвредност 1/8 идеалних делова права својине као нужног наследног дела тужиоца на двособном стану број 9 ближе описаном у ставу првом и другом изреке побијане пресуде као неоснован.

Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 201.000,00 динара са законском затезном каматом од дана наступања извршности до исплате.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу побијајући исту у целисти како то произлази из навода жалбе из свих законом предвиђених разлога а тужилца је одговорила на жалбу.

Апелациони суд у Београду испитао је првостепену пресуду у границама разлога одређених чланом 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11 са изменама и допунама) и нашао да је жалба тужиоца неоснована.

У првостепену поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана чланом 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити је учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12, на коју се жалбом тужиоца указује, јер је изрека пресуде разумљива а дати разлози о битним чињеницама су јасни и потпуни.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац и тужена су рођени брат и сестра а туженој је отац парничних странака сада покојни ВВ Уговором о поклону овереним пред Првим општинским судом у Београду II Ов.бр. 1363/09 од 01.12.2009. године поклонио - пренео у власништво свој део власништва на непокретности и то 1/2 двособног стана број 9 на другом спрату први улаз у кући број ... у ... у ... на кат.парцели ... уписане у “А” листу Зкул ... КО ... Поклонодавац ВВ преминуо је

09.11.2013. године. Власници на другом делу предметне непокретности су парничне странке са 1/4 идеалних делова права својине које су наследили иза покојне мајке. Чланом 4 став 1 предметног уговора о поклону тужена се обавезала да поклонодавцу - покојном оцу парничних странака омогући доживотно право становања и плодоуживања на поклоњеној непокретности. За живота ВВ је уговором о поклону закљученим 13.12.2004. године пред Првим општинским судом у Београду I/1 Ов.бр. 18106/4 покљонио и овде тужиоцу катастарску парцелу ... површине 4,62 ара са породичном кућом и пратећим објектима све уписано у Поседовном листу број ... КО ... Тужилац тужбом тражи да се утврди да је уговор закључен између покојног оца и тужене од 01.12.2009. године ништав а евентуалним захтевима да се раскине уговора о поклону и утврди повреда права на нужни наследни део на двособном стану број 9 на другом спрату први улаз у кући бр. ... у ... који је предмет уговора о поклону који је тужена закључила са покојним оцем парничних странака.

Суд је након саслушања парничних странака и читања писаних доказа у списима предмета најпре одлучивао о делу тужбеног захтева којим је тражено утврђење ништавости уговора о поклону па је полазећи од одредбе члана 103 Закона о облигационим односима којим је предвиђено да је ништав уговор који је противан природним прописима и јавном поретку или добрим обичајима ако циљ повређеног правила не упућује на неку другу санкцију или ако закон у одређеном случају не прописује шта друго нашао да су у конкретном случају испуњени сви формално постављени услови у погледу сагласности воље странака, да је испоштована форма уговора а да притом нису повређени принудни прописи и јавни поредак и добри обичаји јер тужилац није доказао да је мотив закључења предметног уговора да се тужена стара и брине о покојном оцу – поклонодавцу што не произлази ни из самог уговора. Суд је ценио и разлоге за рушљивост уговора у погледу мана воље и нашао да у конкретном случају не постоје разлози ни који би у конкретном случају водили рушљивости предметног уговора јер је наведени уговор закључен у законом прописаној форми, потписи уговарача су оверени а да навод тужилачке стране да је учињеним поклоном као наследник лишен наследног дела не представља разлог апсолутне ништавости.

Одлучујући о евентуалном тужбеном захтеву којим је тражио да се раскине уговор о поклону суд је нашао да тужилац није активно легитимисан да тражи раскид уговора о поклону већ да само може да тражи поништај уговора о поклону због чега је одлучио као у трећем ставу изреке одбивши тужбени захтев за раскид уговора о поклону.

Одлучујући о евентуалном тужбеном захтеву тужиоца којим је тражио да се утврди повреда права тужиоца на нужни наследни део и да се редукује уговор о поклону суд је применом чланова 39, 40, 43, 48 и 53 Закона о наслеђивању нашао да тужбени захтев у овом делу неоснован јер је ради утврђивања вредности целокупне имовине покојног ВВ било потребно извођење доказа вештачењем преко вештака економско-финансијске струке што тужилачка страна није предложила ни у тужби ни на припремном рочишту као ни до окончања поступка а вештачење није могло да се одреди по службеној дужности да би се утврдило да ли је уговором о поклону закљученом између ВВ и тужене повређен нужни део тужиоца те да ли је потребно да се његов нужни део намири.

На овако правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право када је одлучио као у изреци побијане пресуде за своју одлуку дао јасне и довољне разлоге које прихвата и овај суд.

Правилно је првостепени суд нашао да предметни уговор није ништав да исти није закључен противно принудним прописима и јавном поретку и добрим обичајима, да је закључен у законом прописаној форми а тужилац током поступка није доказао да је мотив за закључење уговора био искључива брига и нега тужене о поклонодавцу већ из садржине уговора се утврђује да је слободна воља поклонодавца била да своју половину непокретности - предметног стана остави туженој. Из списка предмета произилази да је поклонодавац смештен у дом, геронтолошку установу последњих година живота због поремећених односа са тужиоцем и његовом породицом са којима је живео, а тужена никада није ни била у поседу предметног стана па није могла ни да пружи поклонодавцу право становања и плодуживања у стану који је предмет уговора о поклону.

Уговор о поклону није регулисан позитивним прописима па се одредбе о опозиву тог уговора (раскиду) налазе у правним правилима имовинског права по Параграфу 567 Српско-грађанског законика који се примењује сходно Закону о неважности правних прописа донетих пре 06.04.1941. године и за време непријатељске окупације, којим је прописано да дародавац може опозвати поклон ако је након учињеног поклона тако осиромаша да не може живети као и у случају када поклонопримац покаже велику неблагодарност према поклонодавцу наносећи штету његовом животу телу части и нарушавајући његову слободу и имање. Свака неблагодарност морална грешка поклонопримца према поклонодавцу не представља разлог за опозив (раскид) уговора о поклону већ та неблагодарност треба да буде “велика” или “груба”. По оцени овог суда првостепени суд је правилно одбио тужбени захтев тужиоца за раскид уговора јер у поступку тужилац није доказао да се тужена по закључењу уговора о поклону понела према поклонодавцу на такав начин који би њено понашање у смислу наведеног параграфа квалификовало као “велику” или “грубу” неблагодарност. Из исказа тужене саслушане у току поступка утврђено је да је са братом имала нарушене односе још од 1980. године те да након смрти покојне мајке парничних странака није била добродошла у стану у ком је живео отац и који је предмет уговора а чињеница да је отац парничних странака последњих година живота провео у геронтолошкој институцији у којој су се бринули о њему и коју тужилац наводи у тужби током поступка није доказ о грубој неблагодарности тужене већ пре свега указују на евентуално постојање одређених породичних несугласица и неслагања која немају карактер нити представљају грубу неблагодарност тужене као поклонопримца према поклонодавцу, која је оца до смрти посећивала а имовинске прилике су јој такве да живи у стану од око 40 м² у петочланом породичном домаћинству па није имала животно реалне услове да у том стану смести и оца.

Правилно је првостепени суд утврдио и да тужилац својим тврдњама и доказним предлозима није доказао повреду права на нужни део имајући у виду да је терет

доказивања ове чињенице и тврдње био на његовој страни а не како тужилац неосновано жалбеним наводима наводи да је овај доказни предлог требало да падне на терет тужене стране имајући у виду да тужилац тврди да му је повређен део требало је да предложи економско-финансијско вештачење на основу којег би се утврдила укупна вредност заоставштине (обрачунска вредност заоставштине) покојног поклонодавца и утврди да ли је повређено тужиочево право на нужни део. Такође, у току поступка правилно је тужена истицала да је тужиочев захтев у овом делу и застарео применом одредбе чл. 58 став 2 Закона о наслеђивању којим је прописано да ако је нужни део повређен и поклонима, допуна новчане противвредности може се захтевати у року од три године од смрти оставиоачеве, а тужилац је у овом поступку облигационо правни захтев истакао 20.7.2018. године а поклонодавц је преминуо 9.11.2013. године па је и преклудиран да истиче овај захтев.

На основу наведеног применом члана 390 ЗПП одлучено је као у изреци пресуде.

Одлука о трошковима парничног поступка донета је правилном применом чланова 153 и 154 и 163 ЗПП.

С обзиром да тужилац није успео у поступку по жалби а да одговор на жалбу није био нужан трошак суд је применом члана 165 ЗПП одлучио као у ставу другом изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Весна Целетовић Цуцић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић